

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. מניין למתעסק בקדשים שהוא פסול ... עד שתהא שחיטה לשם בן בקר2
- ב. שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד2
- ג. השוחט לעובד כוכבים שחיטתו כשרה2
- הדרן עלך בית שמאי3
- פרק חמישי איזהו מקומן4
- א. איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיטתן בצפון4
- ב. פר ושעיר של יום הכיפורים ... ודמן טעון הזיה על בין הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון ואם לא נתן לא עכב4
- ג. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזיה על הפרוכת ועל מזבח הזהב6
- ד. מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון ואם לא נתן לא עכב7
- ה. אלו ואלו נשרפין אבית הדשן7
- ו. דאיכא אשם מצורע דקיבול דמו ביד הוא ... אף לקיחה בעצמו של כהן ... נמצאת אתה אומר אשם מצורע שני כהנים מקבלין את דמו אחד ביד ואחד בכלי זה שקיבלו בכלי בא לו אצל מזבח וזה שקיבלו ביד בא לו אצל מצורע9

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

דף מז.

א. מניין למתעסק בקדשים שהוא פסול... עד שתהא שחיטה לשם בן בקר

השוחט את¹ הקדשים ולא נתכוין לשחיטה², אלא כמתעסק, הרי אלו פסולין עד שיתכוין לשחיטה.

ב. שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד

כבר התבאר לעיל דף כח: שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד, אבל מחשבת בעל הקרבן אינה מועלת כלום, שאע"ג שבעל הקרבן הוא³ מי שמביאו למקדש, מ"מ המחשבה אינה תלויה אלא בכהן כדכתיב (שם ז פסוק יח) הַמִּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יִחְשָׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה, וכשהכהן מחשב כתיקונו אינו פועל מה שהבעלים יחשבו כונת פיגול, ואפילו שמענו הבעלים שפגלו והיתה מחשבת העובד נכונה הרי זה כשר.

וכן להיפך במחשבת הכהן נתפגל אף שהבעלים כוונו כתיקונו שכיון שהכהן הוא בעל העבודה, אי אפשר שזה יעבוד וזה יחשב אולם אין הכהן נפסל מעבודתו כשחשב מחשב פיגול.

ג. השוחט לעובד כוכבים שחיטתו כשרה

¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה ג
² לשון רבינו ז"ל מורה קצת כדעת התוס' ז"ל שפירשו בפ"ק דחולין ובפ' ב"ש דאפי' מתכוין להתיבת סימנין נקרא מתעסק עד שיתכוין לשחיטה דאי לא מתכוין אפי' להתיבת סימנין בחולין נמי פסול ואף על גב דהם לא כתבו בן אלא לרבנן ואנן קי"ל כר' נתן דפליג עלייהו בפ"ק דחולין ובחולין כשר מ"מ אפשר דאפי' ר' נתן מודה דבקדשים בעינן שיתכוין ממש לשחיטה דליכא פלוגתא בין ר' נתן ורבנן בקדשים אלא בחולין דוקא. לח"מ שם
³ רמב"ם שם פרק יד הלכה א, ערוך השולחן העתיד שם סי' קמז סעי' א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

למרות שישראל⁴ ששחט בהמת כותי, או כותי ששחט בהמת ישראל, או בהמת כותי, וחישב בה השוחט לעבודה זרה, הרי זה אסורה בהנאה⁵. כמו שהתבאר במסכת סנהדרין דף ס: וע"ז דף לד: אבל אם הבעלים חישבו לה לעבודה זרה ולא השוחט, אף על פי שהשוחט יודע שהבעלים מחשבים אלא שאינו מסכים למחשבתם ואינו מחשב בה כלום ושוחט אותה לאכילה ככל שאר שחיטות, אין מחשבת הבעלים פוסלת כלום, דאין המחשבה הולכת בזה כי אם אחר השוחט, ולכן אם השוחט ישראל, מותרת אפילו באכילה⁶, ואם השוחט גוי או מומר, מותרת בהנאה.

אולם אם גוי או מומר שוחט סתמא בהמה לאחרים, והבעלים חישבו בה בשעת שחיטה בפני השוחט, יש לאסור בהנאה⁷.

אולם אין לשחוט לכתחילה⁸ לגוי אם יודע שהגוי רוצה לחשוב בשחיטה זו לעבודה זרה, או שאמר בפירוש כן, אף על גב שאין מחשבתו כלום, מכל מקום כיון שכוונתו בזו לעבודה זרה, יש לחוש שיזרוק הדם לעבודה זרה ויקטיר חלבה לעבודה זרה, דדרך הגוי בכך, ואסור לישראל לגרום שתעבד עבודה זרה על ידו. וכל שכן אם יודע שהגוי רוצה לזרוק או להקטיר ממנה, אף על פי שאינו מחשב בשחיטה כלום.

ואם יודע שלא יבא הדם והחלב ליד הגוי, הרי זה מותר לשחוט לו, אף על פי שיודע שיחשוב בשחיטה, דאין מחשבתו כלום. ומכל מקום בדליכא צורך כל כך יש להחמיר גם בזה לכתחילה, גזירה משום שחיטת עבודה זרה ממש.

אבל בסתם גוי מותר לשחוט לו לכתחילה, שסתם גוים אין מחשבתן לעבודה זרה

הדרן עלך בית שמאי

⁴ שו"ע ונו"ב יו"ד ד ג ושמלה חדשה שם ה

⁵ דאף על גב דקיימא לן אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, אי עבד בה מעשה אסרה, אפילו מעשה כל דהו, וכגון מיעוט קמא דקנה, ונראה לי מדאורייתא, וכן בכל מקום שנזכר בענין זה שוחט לעבודה זרה מיירי בכי האי גוונא, שמלה חדשה שם.

⁶ דעת הב"ח סימן זה (ד"ה ומ"ש אם חישוב ישראל) וסימן ב' (ד"ה לשון ב"י וכתב בעל העיטור) לאסור באכילה בנידון דידן, ואין כן דעת הרשב"א בחידושו (ל"ה ע"ב ד"ה אי שמעינן) והר"ן ז"ל (ח' ע"א ד"ה אמר רבי יוסף), וכל האחרונים, והוה ליה הב"ח יחיד לגביהו. תבו"ש שם י

⁷ שאף על גב דקיימא לן דלא אמרינן סתם מחשבת גוי לעבודה זרה, היכא דהבעלים מחשבים בה בפניו גרע טפי, שיש לומר דהוא נמי אדעתא דידהו שחט

⁸ שמל"ח שם ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

פרק חמישי איזהו מקומן

א. איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים שחיטתן בצפון

כבר התבאר⁹ ששחיטת הקדשים כשירה בזרים ומקבלת הדם ואילך מצות כהונה וכל הזבחים קיבול דמן בכלי שרת ביד כהן, אבל מקום שחיטתן ומקום קיבול דמן אינו שוה בכלן.

כיצד קדשי קדשים אין שוחטין אותן ואין מקבלין את דמן אלא בצפון המזבח בכל המקום שביארנו גבולותיו בתחילת ספר זה, וקדשים קלים שחיטתן וקיבול דמן בכל מקום מן העזרה.

ב. פר ושעיר של יום הכיפורים ... ודמן טעון הזיה על בין

הבדים ועל הפרוכת ועל מזבח הזהב מתנה אחת מהן
מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח
החיצון ואם לא נתן לא עכב

כבר התבאר לעיל דף מב: שפר ושעיר של יום הכפורים דם כל אחד מהן טעון שמונה הזיות על בין הבדים ושמונה על הפרוכת, ומערב דם הפר והשעיר ומזה משניהם ארבע הזאות על ארבע קרנות מזבח הזהב שבהיכל, ושבע הזיות על אמצעו של מזבח זה.

וכבר התבאר במסכת יומא דף נג: שמונה מדם הפר והשעיר שניהן ביום הזה ארבעים ושלוש הזיות¹⁰, ואלו הן – מזה תחילה מדם הפר שמונה הזיות בקדש הקדשים¹¹ בין בדי הארון, קרוב לשטח העליון של הכפורת בטפח¹²

⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה א – ב

¹⁰ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ג הלכה ה

¹¹ רמב"ם שם פרק ד הלכה ב

¹² רמב"ם שם פרק ג הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

שנאמר ולפני הכפורת יזה וגו', וי"א¹³ שעמד בין הבדים, ומזה שם אחת למעלה ושבע למטה, מפי השמועה למדו שזה שנאמר שבע פעמים יזה יתר על הזייה ראשונה, ובבית שני היזה כנגד אבן השתיה אחת למעלה ושבע למטה¹⁴.

ואחר כך יוצא מן ההיכל ושוחט את השעיר ומקבל את דמו ונכנס בו לקדש הקדשים ומזה מדם השעיר בין בדי הארון שמונה, כדרך שהזה בדם הפר, ומזה אחת למעלה ושבע למטה

ואחר כך נוטל דם הפר מעל הכן ומזה ממנו על הפרוכת כנגד המקום בו היה הארון בבית ראשון ובמזרח הפרוכת במקום המכוון כנגד בדי הארון¹⁵ שמונה הזיות, אחת למעלה ושבע, ומונה כדרך שמונה בפנים, ואין צריך שיגע הדם בפרוכת¹⁶. ומניה דם הפר ונוטל דם השעיר וחוזר ומזה מדם השעיר כן על הפרוכת שמונה הזיות אחת למעלה ושבע למטה, ומונה כדרך שמונה בפנים

אחר כך מערב שני הדמים¹⁷ דם הפר ודם השעיר שמערה דם הפר לתוך המזרק שבו דם השעיר וחוזר ומריק ממזרק המלא לתוך הריקן ומחזיר הכל למזרק שהיה בו דם הפר כדי שיתערבו יפה יפה.

והתבאר שם עוד בדרה נח: לאחר שגמר להזות על הפרוכת ועירב דם הפר ודם השעיר נותן ארבע מתנות על קרנות מזבח הזהב ושבע מתנות על גגו של המזבח ויוצא ושופך שירי הדם על יסוד מערבי של מזבח החיצון.¹⁸ שכל

¹³ לשון הרא"ש והרמב"ם משמע שאינו אלא מזה בין הבדים אך לא הזכיר שעמד

¹⁴ שושנים לדוד מסכת יומא פרק ה משנה ג

¹⁵ מל"מ שם

¹⁶ רא"ש וז"ל "לא היו הדמים נוגעים בפרוכת". הר המוריה מעשה הקרבנות שם

¹⁷ שפסק רבינו מערבין לקרנות ועיין חסד לאברהם ומרכה"מ שם פרק ג הלכה ה

¹⁸ דבחסאות פנימיות כתיב אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד והוא מערבי שפוגע בו תחלה בצאתו

אבל בחיצוניות כתיב אל יסוד המזבח ולכך פנימיות מפורש וחיצוניות סתום. כסף משנה הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה י

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

החטאות הנשרפות¹⁹ דמם נכנס לפנים להיכל שירי הדם שופכן על יסוד המערבי של מזבח החיצון שהוא פוגע בו תחילה בצאתו מן ההיכל²⁰.

וכל אלו הארבעים ושלוש הזיות טובל אצבעו בדם טבילה על כל הזייה לא שיזה שתי הזיות מטבילה אחת.

גמר מתנות²¹ המזבח ואחר כך נשפך הדם אינו צריך להביא דם אחר, ששפיכת השירים על מזבח החיצון אף מהדמים הפנימים אינם מעכבין.

ואם דם הפר הוא שנשפך קודם שיגמור כל המתנות הרי זה מביא פר אחר, ויחפון קטרת פעם שנייה אחר²² שחיטת הפר, ויקטיר הקטורת ואחר כך יביא דמו ויזה ממנו. שקטרת שחפנה קודם שחיטתו של פר לא עשה ולא כלום.

ג. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיטתן בצפון וקיבול

דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הזיה על הפרוכת ועל

מזבח הזהב

פרים הנשרפין²³ שהם א. פר כהן משיח פר לחטאת שמביא הכהן הגדול, כשטעה בדבר הלכה והורה היתר לעצמו בדבר שחייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת וגם עשה על פי הוראתו. ב. פר העלם דבר של צבור שהוא פר לחטאת שמביאים הסנהדרין, כשטעו בהוראה והתירו אחת מן העבירות שחייבים על זדונו כרת ועל שגגתן חטאת וטעו רוב העם ועשו על פי הוראתם. ושעירים הנשרפין שעיר עבודה זרה שבית דין מביאים על שגגת

¹⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה יא

²⁰ ועיין זבח תודה כח: ד"ה שירי הדם שהאריך לבאר שלדעת רש"י צריך ליתנו כנגד פתח ההיכל ואם מזבח כולו בצפון יש ליתנו באמה ראשונה של יסוד המזבח ואם חציו בצפון חציו בדרום צריך באמצע כנגד פתח ההיכל, אך דעת הרמב"ם דכל יסוד המערבי כשר לתת בו שירים אך כתב דמדון אין מעבירין על המצוות אף לדעת הרמב"ם יש ליתנו כנגד ההיכל כיון ששם פוגע ראשונה.

²¹ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ה הלכה ח

²² כפי שתיקן הגירסא בערוך השולחן העתיד שם סעיף יג

²³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה יא – יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

הוראה בעבודה זרה. זורק דם מכל אחד מהם שבע הזיות על הפרוכת²⁴ המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים²⁵, וארבע הזיות על ארבע קרנות מזבח הזהב.

דף מז:

ד. מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון ואם לא נתן לא עיכב

כל החטאות²⁶ הנשרפות דמם נכנס לפנים להיכל ומזין ממנו שם כאשר מפורש בתורה, ושירי הדם שופכן על יסוד המערבי של מזבח החיצון שהוא פוגע בו תחילה בצאתו מן ההיכל.

ה. אלו ואלו נשרפין אבית הדשן

כל הזבחים מפשיטין אותן ואחר כך מוציאים את אימוריהן, הוי"ז²⁷ מחטאות הנשרפות שאין מפשיטין אותם כלל אלא חטאות הנשרפות²⁸, ובכללם

²⁴ דע שהזאות אלו של פרים הנשרפים לא בעינן שיהיו זו למטה מזו דומיא דהזאת פר ושעיר של יוה"כ. מל"מ שם

²⁵ ע שהזאות אלו שיהיו על הפרוכת צריכות שיהיו כנגד המקום המכוון כנגד בדי הארון והכי אמרינן [בת"כ פ"ג הל' י' בפרשת] פר כהן משיח אל פני הפרוכת יכול אל פני הפרוכת כולה ת"ל הקדש מלמד שהוא מכוון כנגד בין הבדים ע"כ. וסבור הייתי לומר שדין זה אינו נוהג אלא בבית ראשון שהיה שם ארון אבל בבית שני שלא היה שם ארון בכל מקום שיוזה מהפרוכת מהני ומשי"ה לא הביא רבינו דין זה כיון שלא היה נוהג בבית שני. אך ראיתי בפ"ד מה' עבודת יוה"כ דין ב' שכתב ומזה ממנו על הפרוכת כנגד הארון ע"כ. ולא ידעתי למה לא ביאר לנו רבינו דין זה כאן דעיקר קרא בפרים הנשרפים כתיב ומשם למדנו לכל הזאות. ונ"ל דאף בבית שני צריך שיוזה כנגד אותו מקום שהיה מכוון כנגד הארון וכההיא דתנינן בפ"ה דיומא (דרף ג"ב) מהלך לשמאלו וכו' עד שהוא מגיע לארון הגיע לארון נתן את המחתה בין שני הבדים ואמרינן בגמרא דמתני' בבית שני מיירי ומאי הגיע לארון מקום ארון והא קתני נתן את המחתה לבין שני הבדים אימא כבין שני הבדים ע"כ. והכונה שקדושה ראשונה לא זזה ממקומה וא"כ גבי הזאת הפרוכת צריך להזות נגד מקום ארון. ונראה דממקומו מוכרח דהא כוליה פרקין דהוציאו לו בסדר בית שני מיירי וכמבואר ותנן (בדרף ג"ג) והזה ממנו על הפרוכת שכנגד הארון מבחוץ. מל"מ שם

²⁶ רמב"ם שם פרק ה הלכה יא

²⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה יח ופרק ז הלכה ב

²⁸ רמב"ם שם פרק ז הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

חטאות של יוה"כ שוחט וזורק דמם כמו שביארנו, ואחר כך קורעם ומוציא האימורים ונותנן בכלי ומולחן וזורקן על גבי האשים, ומוציא שאריתן חוץ לעיר, ומנתחין אותן שם כנתחי העולה בעורן, ושורפין אותן שם בבית הדשן. ועורותיהן נשרפין עמהן.

וכבר התבאר במסכת יומא דף סז: – סח: כבר נתבאר לעיל דף סז: שחטאות הנשרפות, נאמר בהם (ויקרא טז פסוק כז) וְאֵת פֶּרֶי הַחֲטָאֹת וְאֵת שְׂעִיר הַחֲטָאֹת אֲשֶׁר הוּבֵא אֶת דָּמָם לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ יוֹצִיא אֶל מַחוּץ לַמִּחָנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת עֲרֹתָם וְאֶת בְּשָׂרָם וְאֶת פְּרָשָׁם, ולכן צריכין להיות שלימים מהתך בשרן חתיכות גדולות מעורות זו בזו כמין קליעה ואינו מפרק אותן²⁹ שכך טוב יותר להוליכן כמין מקלעות, ומוציא שאריתן חוץ לעיר לבית השריפה ומנתחין אותן שם כנתחי העולה אך משאירים אותם בבעורן, ושורפין אותן שם בבית הדשן.

וארבעה בתי דשנים היו, ומתוכם שלשה מקומות לשריפת הקדשים³⁰ שני בתי דשנים היו שם בעזרה אחד במזרחו של כבש, ששם נותנים את הדשן, שתרמו מן המזבח. ואחד במזרחו של מזבח, ששם שורפים את הקדשים הטעונים שריפה כל אחד כפי מקומו שם שריפתו, פסולי בשר קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים שמקומם בעזרה שאסורים לצאת חוץ לעזרה שריפתן בתוך העזרה.

מלבד מקום השריפה שבעזרה היו עוד שנים אחרים, המקום השני לשריפת קדשים בהר הבית ושמו בירה, ובו שורפין חטאות הנשרפות אם אירע בהן פסול אחר צאתן מן העזרה.

²⁹ עיין מים חיים שהקשה הרי בש"ס (דף ס"ח). מבואר דבשעת הוצאתן צריך שיהיה שלם רק בשעת שריפה בנתחין. וברמב"ם משמע דמיד בשעת הוצאתן לבית השריפה היו מנתחין. וצ"ל שלא היו מפרידם לגמרי עד אח"כ. אבל ברש"י לא משמע כן. פתח הבית אמנם צ"ע דבמעשה הקרבנות פרק ז הלכה ב כתב רבינו "וכיצד מעשה חטאות הנשרפות, שוחט וזורק דמם כמו שביארנו, ואחר כך קורעם ומוציא האימורים ונותנן בכלי ומולחן וזורקן על גבי האשים, ומוציא שאריתן חוץ לעיר, ומנתחין אותן שם כנתחי העולה בעורן, ושורפין אותן שם בבית הדשן" הרי שהניתוח אחר הוצאתן ואולי יש לחלק בין פר ושעיר של יום הכפורים לפר ושעיר של ציבור וכה"ג שהורו וצע"ג. ונלענ"ד שכאן היה הותכן חתיכות גדולות כדי שיהו מעורין זה בזה כקליעה אך לא היה מנתח ולאחר שהוציאם היה מנתחם כאברי העולה. ומדוייק לשון הרמב"ם שכאן כתב חותכם ושם כתב מנתחם. ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות עבודת יום הכיפורים סימן קסא סעיף טו וז"ל "ולכן צריכין להיות שלימים ובמקום שריפתן יחתכום לגמרי וכמו שביאר בפ"י ממעה"ק ומ"מ מחתכן ומעורות דטוב יותר להוליכן כמין מקלעות". וכ"כ תפארת ישראל – הלכתא גבירתא מסכת יומא פרק ו משנה ג.
³⁰ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ז הלכה ג דערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עו סעיף ח – י

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

והמקום השלישי חוץ לירושלים לצפונה של העיר³¹ והוא הנקרא בית הדשן, ששם שמים את הדשן כשהוא רבה על מזבח החיצון, שנאמר (ויקרא ו ד) "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה". ושם שורפין חטאות הנשרפות בזמן שהן נשרפות כמצוותן³². שנאמר (שם ד פסוק יב) "והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן, מקום ששופכים בו הדשן המסולק מן המזבח. מקום זה נקרא בית הדשן, ונקרא גם בית הדשן הגדול.

ו. דאיכא אשם מצורע דקיבול דמו ביד הוא ... אף לקיחה בעצמו של כהן ... נמצאת אתה אומר אשם מצורע שני כהנים מקבלין את דמו אחד ביד ואחד בכלי זה שקיבלו בכלי בא לו אצל מזבח וזה שקיבלו ביד בא לו אצל מצורע

כבר התבאר במסכת יומא דף סא: שמצורע הבא ליטהר עומד בפתח מזרחית באסקופת שער ניקנור ופניו למערב. והכהן מביא את אשם המצורע עד הפתח³³. ומכנים המצורע שתי ידיו לעזרה וסומך עליו ושוחטין אותו מיד, ומקבלין שני כהנים את דמו, אחד מקבל בכלי וזורקו על גבי המזבח³⁴, ואחד בידו הימנית ומערה לידו השמאלית ומזה באצבעו הימנית, ואם שינה וקבל בשמאל תחילה פסל,

הכהן שקיבל מקצת הדם בכלי מוליכו וזורקו על המזבח תחילה, ואחר כך יבא הכהן שקיבל הדם בכפו אצל המצורע, הכהן מבפנים והמצורע מבחוץ. ומכנים המצורע ראשו ונותן הכהן מן הדם שבכפו על תנוך אזנו הימנית, ואחר כך יכניס ידו הימנית ויתן על בהן ידו, ואחר כך יכניס רגלו הימנית ויתן על בהן רגלו.

³¹ ועי' כפתור ופרח הוצ' לונץ פ"ו עמוד עז שמקובל הוא בית הדשן לצפון ירושלים כמרוצת הסוס והוא תל קטן ונמוך, ושם בהערות המו"ל שהתל הזה נודע גם היום ומראהו כמראה אפר ונקרא בערבית "תל אלמסאבין", ועי"ש בכפ"פ עמוד צח שלקרון מזרחית צפונית להר הבית יש מקום מדושן ובהערות המו"ל שם מצרד לומר שהיו שני מקומות לשפך הדשן, לצפון העיר כחכמים ולמזרחתה כר' אליעזר.

³² והרמב"ם השמיט שיהא מקומו משופך משמע דס"ל שרבא פליג ואין צריך שיהא מקומו משופך ויקדישם הדשן ועיין לקוטי הלכות זבחים ספי"ב

³³ רמב"ם שם פרק ד הלכה ב

³⁴ כן הוא בתוספתא הובא בר"ש פ"ד דנגעים דזה שמקבל בכלי מקבל תחילה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

